

Якість освіти – інтегративна характеристика галузі освіти у розрізі регіону, закладу (організації), виду, форми у відповідності до сучасних вимог суспільства, держави, роботодавців, здобувачів тощо.

Якість освітньої діяльності – це рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що гарантує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

Принципи внутрішньої системи забезпечення якості освіти, ефективного та сталого розвитку закладу освіти:

Дитиноцентризм. Головним суб'єктом, на якого спрямована освітня діяльність школи, є дитина.

Автономія закладу освіти, яка передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначення стратегії і напрямів розвитку закладу освіти, які відповідають нормативно-правовим документам, Державним стандартам загальної середньої освіти.

Цілісність системи управління якістю. Усі компоненти діяльності закладу освіти взаємопов'язані, це створює взаємозалежність між ними. Наприклад, якість освіти залежить від оптимального добору педагогічних кадрів, мотивуючого освітнього середовища, використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння ключовими компетентностями, сприятливої для творчої роботи психологічної атмосфери. Зниження якості хоча б одного названого компоненту знизить у цілому якість освіти.

Постійне вдосконалення. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – це постійний процес, за допомогою якого відбувається вдосконалення освітньої діяльності, підтримується дієвість закладу, забезпечується відповідність змінам у освітній сфері, створюються нові можливості тощо.

Вплив зовнішніх чинників. Система освітньої діяльності у закладі освіти не є замкнутою, на неї безпосередньо впливають зовнішні чинники - засновник, місцева громада, освітня політика держави.

Гнучкість і адаптивність. Система освітньої діяльності змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства.

2. Основні цілі системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними цілями системи внутрішнього забезпечення якості освіти закладу освіти є:

- забезпечення рівних умов для навчання і розвитку учнів, незалежно від їхньої статі, релігії, доходів родини, місця проживання тощо;
- надання якісних освітніх послуг та підвищення довіри до системи оцінювання результатів навчання;
- створення та підтримання у закладі освіти безпечного освітнього середовища;
- прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо реалізації політики забезпечення якості освіти та освітньої діяльності закладу;
- забезпечення принципів та механізмів реалізації академічної доброчесності в закладі освіти;

- створення умов навчання та праці, які забезпечують партнерство учасників освітнього процесу;
- відстеження функціонування освітніх та управлінських процесів і внесення необхідних коректив;
- отримання постійного зворотного зв'язку щодо якості результатів навчання учнів та вчасного реагування на виявлені проблеми;
- відстеження результатів навчання осіб з особливими освітніми потребами для створення оптимальних умов їхнього навчання та розвитку;
- постійне вдосконалення якості педагогічної діяльності, системи оцінювання закладу освіти, освітнього середовища;
- підвищення ефективності використання інформаційних, матеріальних та кадрових ресурсів у закладі освіти;
- забезпечення прозорості діяльності закладу освіти, що підвищить довіру учасників освітнього процесу до нього.

3. Основні компоненти та напрями системи внутрішнього забезпечення якості освіти

3.1. Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі освіти складається з таких **компонентів**:

- стратегії (політики) та процедури забезпечення якості освіти;
- системи та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднених критеріїв, правил і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднених критеріїв, правил і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднених критеріїв, правил і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема для самостійної роботи здобувачів освіти;
- інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- механізм забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності;
- створеного в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

3.2. Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі освіти складається з таких **напрямів**:

3.2.1. Освітнє середовище закладу освіти:

- забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці;
- створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації;
- формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору.

3.2.2. Система оцінювання здобувачів освіти:

- наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
- застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти;
- спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

3.2.3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників:

- ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти;
- постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників;
- налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти.

3.2.4. Управлінські процеси закладу освіти:

- наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань;
- формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм;
- ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників;
- організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою;
- формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

3.3. Політика забезпечення якості освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах:

- партнерство у навчанні та професійній взаємодії;
- недискримінація, запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- дотримання академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності;
- прозорість та інформаційна відкритість діяльності закладу освіти;
- сприяння безперервному професійному зростанню педагогічних працівників;
- справедливість та об'єктивне оцінювання результатів навчання учнів;
- сприяння учням у реалізації їхніх індивідуальних освітніх траєкторій;
- забезпечення академічної свободи педагогічних працівників.

3.4. Компоненти внутрішньої системи функціонують в закладі освіти відповідно до визначених ціннісних орієнтирів та за допомогою певних процедур.

3.4.1. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

- недопущення таких явищ, як плагіат, обман, фальсифікація, списування, несправедливе оцінювання тощо;
- інформування учасників освітнього процесу про принципи академічної доброчесності;
- запобігання академічної недоброчесності за допомогою встановлення певних правил в освітньому процесі, реагування на випадки порушення академічної доброчесності.

3.4.2. Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання:

- прозорі процедури та правила проведення різних видів оцінювання (формульовального, поточного, тематичного, семестрового, річного, державної підсумкової атестації, що проводяться в закладі освіти відповідно до компетентнісного підходу;
- розроблення критеріїв, процедур та правил оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

3.4.3. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників:

- організація підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- супервізія (педагогічна підтримка) педагогічних працівників;
- наставництво у педагогічній інтернатурі;
- сприяння у проходженні атестації та/ або сертифікації, без дискримінації за ознакою статі, віку, інвалідності тощо.

3.4.4. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти:

- планування діяльності закладу освіти;
- визначення режиму його роботи;
- процедура прийняття на роботу та звільнення працівників;
- забезпечення відкритого доступу до інформації, визначеної законодавством;
- реагування на звернення, випадки булінгу (цькування).

3.4.5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу:

- неупереджений добір кадрів;
- ініціювання перед засновником закладу освіти питань щодо розвитку матеріально-технічної бази;
- використання інформаційних ресурсів (ресурси бібліотеки, освітні ресурси, що створюються або використовуються педагогічними працівниками, електронні засоби комунікації учасників освітнього процесу).

3.4.6. Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування:

- розроблення індивідуальних програм розвитку для осіб з особливими освітніми потребами;
- обладнання ресурсної кімнати;
- налагодження роботи команди психолого-педагогічного супроводу;
- моніторинг потреб учасників освітнього процесу для адаптації освітнього середовища.

4. Критерії оцінювання функціонування системи

Для вимірювання напрямів та правил самооцінювання компонентів внутрішньої системи використовуються критерії (мірило, підстава для оцінювання об'єкта спостереження) та індикатори (показник, що відображає стан об'єкта спостереження, його якісні або кількісні характеристики). Критерії дозволяють всебічно вивчити та оцінити правила, сформульовані для вивчення внутрішньої системи. А для детального вивчення кожного критерію використовуються показники, тобто індикатори.

4.1. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів у ЗЗСО визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

4.1.1. Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у першому класі має формувальний характер, здійснюється вербально, на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання (відповідно до наказу МОН України від 20.08.2018 № 924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі»).

4.1.2. Навчальні досягнення учнів других класів підлягають формувальному і підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Оцінювання результатів навчання учнів других класів здійснюється вербально (відповідно до наказу МОН України від 27.08.2019 № 1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу»).

4.1.3. Оцінювання навчальних досягнень учнів 3-4 класів застосовується рівневе оцінювання яке здійснюється шляхом спостереження за поведінкою учнів в різних видах діяльності та відстеження динаміки успішності виконання ними навчальних завдань. (відповідно до наказу МОН України від 16.09.2020 №1146 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи»).

4.1.4. Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи здійснюється за 12- бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1146 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»). Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної

4.2. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти». Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до «Рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення

якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О.) (Додаток 1. «Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти»).

4.2.1. Вимога 1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Критерії оцінювання:

1) Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність.

2) Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.

3) Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).

4) Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо).

5) Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

6) Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

4.2.2. Вимога 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

1) Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

2) Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти.

4.2.3. Вимога 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти.

Критерії оцінювання:

1) Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства.

2) Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок.

3) У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.

4.2.4. Вимога 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

1) Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.

2) Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

4.3. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників школи

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти». Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до «Рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О.) (Додаток1. «Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти»)

4.3.1. **Вимога 1.** Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

1) У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

2) У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.

3) У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

4) Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

4.3.2. **Вимога 2.** Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

1) Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

2) Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

4.3.3. **Вимога 3.** Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

1) Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

2) Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

3) Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

4.3.4. **Вимога 4.** Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної

співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

1) У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

2) Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

3) Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.

4) Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

5) Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам. 4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

4.3.5. **Вимога 5.** Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

1) Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.

2) Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

5. Політика та процедури забезпечення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Політика внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі освіти спрямована на:

– створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності;

– забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;

– забезпечення наявності в закладі освіти необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;

– створення в школі інклюзивного освітнього середовища; 3.5.

– запобігання та протидію булінгу (цькуванню);

– застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності.

5.1. Створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності

5.1.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

5.1.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.

5.1.3. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники школи можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні кваліфікаційної категорії;
- позбавлення присвоєної кваліфікаційної категорії;
- відмова в присвоєнні педагогічного звання;
- позбавлення присвоєного педагогічного звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.1.4. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна, практична, лабораторна роботи, тест, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

5.2. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти

Для ефективного управління заклад має бути забезпечений такими компонентами інформаційних систем, як:

- сучасна мережа Інтернет;
- технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проектор, фотокамера, проекційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
- доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);
- інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, радіо- та телеканали тощо).

5.3. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Заклад освіти для організації освітнього процесу має бути забезпечений такими ресурсами, як:

- Державний стандарт загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- статут закладу освіти;
- стратегія розвитку закладу освіти;
- річний план роботи закладу освіти;
- освітня програма закладу освіти;
- штатний розпис закладу освіти;
- календарно-тематичне планування;
- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- система матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

5.4. Створення в школі інклюзивного освітнього середовища

Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до закладу освіти, фізичну безпеку при пересуванні в ньому);
- можливість вільного отримання інформації про заклад освіти і освітні послуги, що надаються;
- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутово-практичної зони);
- створення та забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації, принтери і дисплеї системи Брайля (за необхідності), інтерактивне обладнання);
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом, вчителем-реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

5.5. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню)

Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) в школі передбачає:

- розроблення та оприлюднення правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- розроблення та оприлюднення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- розроблення та оприлюднення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в школі;
- розроблення та оприлюднення порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування) тощо.

5.6. Застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності

5.6.1. До складу системи внутрішнього моніторингу належать:

- система внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система самооцінювання якості педагогічної та управлінської діяльності;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів.

5.6.2. Методи збору інформації:

1) **Аналіз документів** (плани роботи, звіти, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо).

2) **Опитування:**

- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків);
- інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);
- фокус-групи (з батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами).

3) **Моніторинг:**

- навчальних досягнень здобувачів освіти;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо);
- спостереження за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні та буфету, вплив середовища на навчальну діяльність тощо).

4) **Інструментарій методів збору інформації:**

- пам'ятки для аналізу документів (щодо системи оцінювання навчальних досягнень учнів; фінансування закладу освіти; кількісно-якісного складу педагогічних працівників тощо);
- анкети (для педагогів, учнів, батьків);
- бланки спостереження (за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо).

6. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Механізми реалізації ВСЗЯО передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів школи за напрямами оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур закладу освіти на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію. Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються дирекції школи для прийняття відповідного управлінського рішення щодо удосконалення якості освіти в закладі освіти.

Дані щодо процедури та результатів оцінювання мають узагальнюватися зокрема в таблицях, де передбачені такі змістові графи:

6.1. Компоненти напряму оцінювання.

До них віднесено (відповідно до наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»):

– освітнє середовище закладу освіти (облаштування території, стан приміщення закладу, дотримання повітряно-теплого режиму, стан освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму тощо);

– система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання учнів, впровадження системи формуального оцінювання тощо);

– педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів, використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);

– управлінські процеси школи (стратегія розвитку закладу, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

6.2. Періодичність оцінювання.

Визначається відповідно до частоти оцінювання (1 раз на п'ять років, 1 раз на 3 роки, 1 раз на рік, півріччя (семестр), квартал (чверть), щомісячно, щотижнево тощо).

6.3. Відповідальні за оцінювання.

Ними є не тільки члени адміністрації закладу освіти, а й представники колективу, громадських організацій закладу. Перелік таких осіб може виглядати так: директор, заступники директора, голови методичних об'єднань, педагогічні працівники, психолог, соціальний педагог, бібліотекар, медична сестра, члени ради школи, батьківського комітету, учнівського комітету тощо.

6.4. Методи збору інформації та інструментарій.

У цій графі визначається метод збору інформації (аналіз документів, опитування, спостереження) та інструментарій (пам'ятка, бланк, анкета тощо).

6.5. Форми узагальнення інформації.

До інформації, яку має надати відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, віднесено аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо.

6.6. Рівень оцінювання.

Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання:

- перший (високий);
- другий (достатній);
- третій (вимагає покращення);
- четвертий (низький).

6.7. Управлінське рішення.

Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, Ради школи, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в ЗЗСО.